

Zbornik sudske prakse

Predmet C-6/16

Eqiom SAS

i

Enka SA

protiv

Ministre des Finances et des Comptes publics

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Conseil d'État (Francuska))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Izravno oporezivanje – Sloboda poslovnog nastana – Slobodno kretanje kapitala – Porez po odbitku – Direktiva 90/435/EEZ – Članak 1. stavak 2. – Članak 5. stavak 1. – Izuzeće – Dividende koje društvo kći rezident raspodjeljuje matičnom društvu nerezidentu koje izravno ili neizravno kontroliraju rezidenti trećih zemalja – Predmnjeva – Utaja, izbjegavanje i zlouporaba poreza”

Sažetak – Presuda Suda (šesto vijeće) od 7. rujna 2017.

1. *Usklađivanje zakonodavstava – Zajednički sustav oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica – Direktiva 90/435 – Iscrpno usklađivanje – Nepostojanje – Mogućnost ocjene sukladnosti nacionalnog propisa iz istog područja na temelju primarnog prava*

(Direktiva Vijeća 90/435, čl. 1. st. 2.)

2. *Usklađivanje zakonodavstava – Zajednički sustav oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica – Direktiva 90/435 – Izuzeće, u državi članici društva kćeri, od plaćanja poreza po odbitku na dobit raspodijeljenu matičnom društvu – Dividende koje raspodjeljuje društvo kći rezident matičnom društvu nerezidentu kada je matično društvo pod izravnom ili neizravnom kontrolom jednog ili više rezidenata trećih zemalja – Pretpostavke za odobravanje – Dokazivanje matičnog društva da ne postoji zlouporaba prava na izuzeće – Nedopuštenost*

(čl. 49. UFEU-a; Direktiva Vijeća 90/435, čl. 1. st. 2. i čl. 5. st. 1.)

3. *Slobodno kretanje osoba – Sloboda poslovnog nastana – Slobodno kretanje kapitala – Područje primjene – Porezno zakonodavstvo – Porez na dobit – Oporezivanje dividendi – Držanje udjela u kapitalu koje omogućuje određeni utjecaj na upravljanje društvom sa sjedištem u drugoj državi članici – Neprimjenjivost odredaba koje uređuju slobodno kretanje kapitala – Primjenjivost odredaba koje uređuju slobodu poslovnog nastana – Matično društvo koje je pod izravnom ili neizravnom kontrolom jednog ili više rezidenata trećih zemalja – Nepostojanje utjecaja*

(čl. 49. UFEU-a i čl. 63. UFEU-a)

1. Vidjeti tekst odluke.

(t. 15.-18.)

2. Članak 1. stavak 2. Direktive Vijeća 90/435/EEZ od 23. srpnja 1990. o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri različitih država članica, kako je izmijenjena Direktivom Vijeća 2003/123/EZ od 22. prosinca 2003., s jedne strane, i članak 49. UFEU-a, s druge strane, treba tumačiti na način da im se protivi nacionalni porezni propis kao što je onaj o kojem je riječ u glavnom postupku, koji odobravanje porezne pogodnosti predviđene u članku 5. stavku 1. te direktive – to jest izuzeće od poreza po odbitku za dobiti koje raspodjeljuje društvo kći rezident matičnom društvu nerezidentu, kada je matično društvo pod izravnom ili neizravnom kontrolom jednog ili više rezidenata trećih zemalja – uvjetuje time da ono dokaže da primjenjivanje izuzeća nije glavna svrha ili jedna od glavnih svrha vlasničkog lanca.

Stoga se ovlast dodijeljenu državama članicama člankom 1. stavkom 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima – da u području koje je njome uređeno primijene nacionalne odredbe i odredbe temeljene na ugovoru za izbjegavanje utaja i zlouporaba – ne može tumačiti na način koji prekoračuje same izraze te odredbe (vidjeti u tom smislu presudu od 25. rujna 2003., *Océ van der Grinten*, C-58/01, EU:C:2003:495, t. 86.).

U tom kontekstu valja podsjetiti da, kako bi se smatralo da je cilj nacionalnog propisa izbjegavanje utaja i zlouporaba, njegov poseban cilj mora biti sprečavanje postupanja koja se sastoje od stvaranja potpuno umjetnih konstrukcija bez ikakve veze s ekonomskom stvarnošću čiji je cilj neopravdano se koristiti poreznom pogodnošću (vidjeti u tom smislu presude od 12. rujna 2006., *Cadbury Schweppes i Cadbury Schweppes Overseas*, C-196/04, EU:C:2006:544, t. 55., i od 5. srpnja 2012., *SIAT*, C-318/10, EU:C:2012:4153, t. 40.).

Radi provjere je li cilj nekog postupka utaja ili zlouporaba, nadležna nacionalna tijela ne mogu se zadovoljiti primjenom općih unaprijed određenih kriterija, već moraju izvršiti pojedinačnu ocjenu cjelokupnog predmetnog postupka. Uvođenje opće porezne mjere koja automatski isključuje određene kategorije postupaka poreznih obveznika od porezne pogodnosti a da porezna uprava ne mora pružiti ni najmanji dokaz ili indiciju utaje ili zlouporabe prekoračuje ono što je nužno za izbjegavanje takve utaje ili zlouporabe (vidjeti u tom smislu presudu od 8. ožujka 2017., *Euro Park Service*, C-14/16, EU:C:2017:177, t. 55. i 56.).

Stoga opća predmnjeva o utaji i zlouporabi ne može opravdati ni poreznu mjeru koja ugrožava ciljeve neke direktive ni poreznu mjeru koja ugrožava izvršavanje temeljne slobode zajamčene Ugovorom (presude od 26. rujna 2000., *Komisija/Belgija*, C-478/98, EU:C:2000:497, t. 45. i navedena sudska praksa, i od 5. srpnja 2012., *SIAT*, C-318/10, EU:C:2012:4153, t. 38.).

Iako je Sud u pogledu mjera koje država članica predviđa za sprečavanje ili ublažavanje lančanog oporezivanja dobiti koje raspodjeljuje društvo rezident smatrao da se dioničari rezidenti koji su korisnici dividendi ne nalaze nužno u situaciji usporedivoj s onom dioničara rezidenata druge države članice koji su korisnici dividendi, on je također naveo da je – s obzirom na to da država članica izvršava svoju poreznu ovlast ne samo nad prihodom dioničara rezidenata nego i nad prihodom dioničara nerezidenata – za dividende koje im isplaćuje društvo rezident situacija dioničara nerezidenata slična onoj dioničara rezidenata (presuda od 14. prosinca 2006., *Denkavit Internationaal i Denkavit France*, C-170/05, EU:C:2006:783, t. 34. i 35. i navedena sudska praksa).

Međutim, važno je utvrditi da cilj borbe protiv utaje i izbjegavanja poreza, bilo da se navodi na temelju članka 1. stavka 2. Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima ili kao opravdanje prepreke primarnog prava, ima isti doseg.

(t. 27., 30.-32., 59., 64., 66. i izreka)

3. Vidjeti tekst odluke.

(t. 41., 44., 46., 48.)